

Ny blomst

-Nyheter fra NMS Etiopia-

አዲስ አበባ

Addis Abeba, nr. 2-2015

Hvorfor jobber NMS med minoriteter og indigene folkegrupper?

Les også:

Grand Ethiopia Renaissance Dam - snart stiger vannet. S. 2

WEWEP—startskuddet har gått for andre gang! S. 10

Team Etiopia kommer til Kamashi S. 12

**"Mine søsken! Dere kan ikke tro på vår Herre Jesus Kristus, herlighetens Herre, og samtidig gjøre forskjell på folk."
Jakobs brev 2, 1**

NMS team:

Klaus-Christian Küspert

kck@nms.no

Sonja Küspert

sak@nms.no

Marit Breen

mbr@nms.no

Sophie Küspert-

Rakotondrainy

skr@nms.no

Mparany Rakotondrainy

mpr@nms.no

Ny Blomst red. adressen

nmsethio@gmail.com

Postadresse:

Norwegian Mission Society

P.O.Box 5552

Addis Ababa

Etiopia

Besøksadresse:

Norwegian Mission Society

Kebele 09/10, Kasanchis,

Addis Ababa, Ethiopia

Landsbyutviklingsprogrammet Green LiP har gjort en baseline undersøkelse der vi samlet statistikk fra alle de seks prosjektområdene. Rapporten er interessant lesning, spesielt med tanke på forskjeller mellom høyland og lavland, og majoritet og minoritet.

Matmangel. For eksempel har landsbyene med mao og gumuz befolkning en større andel familier som rapporterer matmangel. 92% av husstandene i Yaa Masara landsby i Mao Komo kommune sier at de hadde sulteperioder i fjor og godt over halvparten sier at dette er tilfelle i 4 - 7 måneder i året. Situasjonen er enda verre i Mandura nord for Blånilen der 80% av husstandene til gumuz befolkningen mangler nok mat i nesten et halvt år.

Forklaringen på dette går delvis frem av den samme undersøkelsen som viser at de fleste husstandene i høylandet dyrker mange ulike typer grønnsaker som gulrøtter, søtpoteter og kål, mens kun 10 % gjør dette i landsbyen Shombo nær Begi hvor det bor mao, og ingen i Yaa! Mange forsøker å leve av ville rotfrukter som de finner i skogen. De landsbyene som rapporterer lite dyrking av grønnsaker er også de som ikke har tilgang til markeder.

Hygiene. Denne tendensen ser vi også når vi sammenlikner tilgang til rent drikkevann og hygiene. Bare 8% av alle som ble spurt i gumuz landsbyen Ejenta vasker hendene etter toalettbesøk, mot 70% i oromo-befolkede Tole i Gimbi-området. Dette kan henge sammen med at nesten alle husstander i høylandet har tilgang til en eller annen form for toalett, mens 30 % av lavlandsbefolkningen – som er indigene folkegrupper – går bak nærmeste busk.

Sparepenger og skolegang. Når vi sammenlikner de ulike prosjektområdene i forhold til hvor mye sparepenger familiene har, ser vi igjen samme trend. Ingen av husstandene i landsbyene befolket av mao og gumuz har sparepenger imot rund 20% i landsbyene i høylandet, befolket av oromo. Landsbyene med mao befolkning rapporterer også flest grunner til at de må holde barna hjemme i stedet for å sende dem på skole. Barna må hjelpe til hjemme og/ eller familien har ikke nok penger eller mat. Dermed er gjennomsnittet av barn i skolealder som går på skolen noe lavere i lavlandsområdene.

Sammenhengen. Så hva kan være grunnen til at befolkningen i lavlandet sulter mer, har mindre penger, sender færre av barna på skolen og har dårligere hygiene? Det er åpenbart at det henger nært sammen – fattigdom fører til mindre skolegang som fører til mindre folkeopplysning om bl.a. hygiene ... og så videre. Det kan også henge sammen med forskjellene i infrastruktur. I gjennomsnitt hadde nesten 90% av landsbyene i undersøkelsen mindre enn 3 km å gå til nærmeste bilvei. I Yaa må folk derimot gå mer enn dobbelt så langt. Dessuten er vann en mye mer dyrebar ressurs i det tørre og varme lavlandet.

Men det er også andre grunner til at folk som tilhører andre folkegrupper enn majoriteten ikke dyrker grønnsaker, ikke har toalett og ikke sparer penger selv om det de siste årene har vært mye fokus på kurs og opplæring fra organisasjoner og staten. Slike tiltak ser ikke ut til å slå an på lik linje med tilsvarende prosjekter på høylandet. Derfor jobber NMS med "kulturelt sensitivt utviklingsarbeid" som er å møte målgruppen på deres egne premisser, på deres språk og uten et ønske om å "gjøre dem lik majoriteten". Slik håper vi å lykkes bedre enn andre som har prøvd det samme.

Sophie Küspert-Rakotondrainy

Grand Ethiopia Renaissance Dam - snart stiger vannet

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

520 304

Prosjektnavn:

Gi evangeliet videre i Blånildalen

Prosjekter inkludert:

Evangelisering i Metekel: 2011–2015

Kamashi Youth Empowering: 2013-2015

Prosjektansvarlig:

Obsa Raga

Prosjektrådgiver:

Klaus-Christian Küspert og Mparany Rakotondrainy

Hovedmål:

Evangelisering, utdanning og kirkebygging i Blånildalen og Metekel med hovedfokus på Gumuz og andre marginaliserte grupper.

Skogen er borte. Det føles uvirkelig å kjøre gjennom et område som etter kort tid kommer til å ligge hundre meter under vann.

Byggingen av "Grand Ethiopia Renaissance Dam" ved den Blå Nilen nær grensen til Sudan er et prosjekt med stor nasjonal prestisje. Etiopierne flest er enige om at byggingen av Afrikas største vannkraftanlegg vil ha svært positive ringvirkninger for utviklingen av landet. Det er få som stiller spørsmål og som er opptatt av dem som må flytte fra sine hjem.

Det er en underlig følelse å kjøre gjennom det som kommer til å være bunnen av en dyp innsjø. Her har det for bare ett år siden vært store skoger, små landsbyer og åkerlapper. Nå er landet avskoget og brent og ligner på et månelandskap. Det høres verken fuglekvisper eller barnelatter.

Dammen ligger bare 40 km fra grensen til Sudan og vil ha en høyde på 145 m. Reservoaret fatter 63 mrd. m³, 1,3 ganger elvas totale årlige avløp, og vil dekke et areal på 1680 km². Turbinenes maksimale ytelse er beregnet til 6,000 MW.

Obsa Raga, koordinator for evangeliseringsarbeidet i Blånildalen, rapporterer om følgende Mekane Yesus menigheter som må flytte når vannet stiger:

Chessiga menighet med 504 voksne medlemmer (231 menn, 273 kvinner);

Aba Gole (Medale) menighet med 495 voksne medlemmer (225 menn, 270 kvinner)

Arangama ("Gishiyina") menighet med 122 voksne medlemmer (55 menn, 67 kvinner)

Det er forbausende taust i den offentlige debatten om de som rammes hardest. De som har livnært seg fra skogen, fra jorda, fra elva - og som nå må flytte. Nesten alle som må forlate sine hjem hører til folkegruppene gumuz og berta. Disse gruppene har tradisjonelt hatt lite tilgang til utdanning og utvikling, og har over lang tid vært marginalisert og under press fra andre grupper.

Menneskene i området er preget av usikkerhet og ber om hjelp til gjenoppbygging av deres landsbyer og kirker et annet, tryggere sted. Vi får tro at dammen innfrir håpet om utviklingen og bør rekke en hånd til de som trenger det mest.

Gumuz landsbyen Chessiga i Sirba Parish i Blånildalen— snart et historisk bilde.

Befolkningen skal forlate landsbyen—men målet er fortsatt ukjent.

Sudi Gote - første kvinnelige gumuz prest - forteller

Tekst : Sudi Gote/Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no; foto: Johannes Austgulen

"Mitt navn er Sudi Gote. Jeg er kvinnelig pastor fra Sirba Parish. Jeg er gift og har to døtre. Det har alltid vært min drøm å bli prest og tjene mitt folk med Guds ord. Jeg begynte tjenesten i kirken ved å være medlem i menighetens kor. Gradvis ga Gud meg mot og kunnskap til å forkynne evangeliet. Etter hvert fikk jeg en sjanse til å studere teologi og vende tilbake til mitt hjemsted i Blånildalen for å gjøre evangeliseringsarbeid og holde gudstjenesten om søndagen.

Nå har jeg fått muligheten til å oppgradere min utdanning til Bachelor i teologi ved Onesimos Nesib presteseminaret i Aira. Min takknemlighet er svært stor for den økonomiske støtten som jeg får gjennom prosjekt "Gi evangeliet videre i Blånildalen", finansiert av NMS. Jeg vil gjerne oppmuntre mine søstre i kirken til å lære mer og til å bli prest for å tjene menigheten sin."

Revd. Sudi Gote, p.t. student ved Onesimus Nesib Seminary

Gi evangeliet videre i Begi

Å nå Mao og Komo folket med den frelsende kraften i evangeliet

Tekst: Rev. Elias Shifferaw, DMT direktør Begi Gidami Synod; foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

Hovedmålet med prosjektet er å nå Mao og Komo folk med den frelsende kraften i evangeliet om Jesus Kristus. Vi priser den allmektige Gud som gjør at mange mennesker fra ulike etniske grupper og religioner kommer til frelsen. I Begi Gidami Synode har vi etablert en gruppe av Mao og Komo jenter og gutter som kommer regelmessig til vår kirke for å få en grunnleggende kunnskap om den kristne tro og for så å gi evangeliet videre til andre Mao og Komo.

Vi har også startet arbeidet med Mao og Komo språkutvikling, for en dag å være i stand til å oversette Bibelen og annet undervisningsmaterieell, og for at deres språk en dag kan bli skriftspråk. I 2014 kom i et område kalt Yari og Sholli Gara Arba i Guma Gara Arba parish 135 Mao til Kristus på en gang og ble døpt. Nå er de til stede ved søndagsgudstjeneste og to nye prekensteder har blitt åpnet i dette området. I Kellem sogn i et område kalt Yalo kom 40 Mao til Kristus og ble døpt. Også der ble et nytt prekensted åpnet, og mange mennesker kommer til gudstjenesten hver søndag.

Hika har fått stipend!

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

I Ny Blomst 4/2014 sto det et intervju med Hika Dinbasha under tittelen "Vil bli den første Mao presten". I intervjuet røpte Hika, p.t. evangelist i Guma Gara Arba området, at drømmen hans var å bli prest—den første med Mao bakgrunn.

NMS og Begi Gidami synoden reagerte raskt! Fra høsten av skal Hika studere teologi på "diploma" nivå (3 år) ved Onesimos Nesib Seminary i Aira. Da er det stor sannsynlighet for at drømmen blir virkelighet.

Gratulerer, Hika, og Guds rike velsignelse!

”Et bibliotek på hvert språk”

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer:

520 305

Prosjektnavn:

Gi evangeliet videre i
Begi

Prosjekter inkludert:

Mao Komo Evangelism
Outreach 2014-2016

- Mao Komo evangelisation
- Mao Komo language development

Stipend til utdanning
av prester og evangelister

Ansvarlig: Qes Elias
Shiferaw

Prosjekttrådgiver

Klaus-Christian Küspert

Hovedmål:

Evangelisering og utdanning i Begi
Gidami Synod med hovedvekt på kvinner og marginaliserte grupper; språkarbeid blant Mao og Komo folket

I løpet av fire dager oversatte 16 unge mao og komo til sammen 20 små bøker til fire forskjellige språk. Bøkene på gwama og komo ble trykt mens de på seze og hozo ble spilt inn på mobiltelefoner fordi de ikke har offisiell ortografi. Utgangspunktet var såkalte skjell-bøker (shellbooks) - enkle modeller med mange illustrasjoner og korte tekster som er enkle å oversette til ”nye språk”. Mottoet er ”a library in every language” – et bibliotek på hvert språk.

Jirenya Tesfa (20) er lærer og underviser første klasse på morsmålet komo i Peshuba landsby. Han og de 26 elevene er glade for at de får lov til å bruke morsmålet på skolen, men de har alt for få bøker.

- Jeg og gruppen min har nå oversatt fire bøker til komo, blant annet hvordan man kan lage en enkel musefelle og om AIDS og hvordan ungdommer kan beskytte seg mot sykdommen. Dette er veldig nyttig materiell både for elevene og for lokalsamfunnet.

Verken foreldrene eller de fire søsknene til Jirenya kan lese og skrive på morsmålet, men ved hjelp av materialet som etter hvert har blitt utviklet kan han lære dem dette.

Workshopen ble gjennomført av undertegnede sammen med tre som jobber i SIL, lingvisten Anne-Christie Hellenthal, literacy konsulenten Izabela Karpienia og Matiws Befekadu fra det regionale utdanningskontoret. Den ble holdt i Asosa.

Vi er veldig fornøyd med resultatet av workshopen. Spesielt imponert er vi over iveren til deltakerne. De var på plass før oss om morgenen og måtte nærmest jages ut av klasserommet om ettermiddagen. Samarbeidet innad i gruppene var veldig godt, men også på tvers av språkgruppene opplevde vi gjensidig oppmuntring og knytting av nye vennskap.

- Jeg kommer ikke til å ha det som foreldrene mine, sier Jirenya. Vi unge har nå sjansen til å utvikle skriftspråket og gjøre det kjent utover folkegruppen vår.

Jirenya har mye å være stolt over. Blant annet over å være den beste i hele verden til å skrive på komo!

Jirenya sjekker oversettelsen en siste gang før teksten skrives inn på PC.

Opplæring og happy end

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

Desalegn overrekker en paraply, diplomet og en radio til en av ambassadør kvinne. Hun er kled i den nye kjolen hun fikk av HHOJ.

I april var Damitu og Desalegn i Mekele og fikk være med på opplæringen av kvinne ambassadørene ved "Healing Hands of Joy", HHOJ. I to uker var de sammen med lærerne og kvinnene og lærte alt som er viktig for å gjennomføre dette senere i Kamashi.

Damitu, DASSC helseansvarlig i Boji og prosjektkoordinatoren Desalegn var med på hele prosessen, så på undervisningen, den psykologiske oppfølgingen, skriveopplæringen og deltok i avslutningsseremonien hvor ambassadør kvinnene fikk et diplom, en radio og en paraply. Paraplyen kan sees langveis fra når de besøker de gravide, og den beskytter ambassadørene mot regn og sol.

De to var også med på tur til landsbygda, hvor det ble vist en film om fistula problemet. Samfunnet ble gjort kjent med prosjektet, dets aktiviteter og ambassadør kvinnen som bor der og skal oppsøke alle gravide kvinnene for å oppfordre og motivere dem om å oppsøke helseinstitusjonen som finnes i nærmiljøet.

Ayantu, rundt 20 år gammel, har opplevd noe som er ganske typisk for en gumuz kvinne. Mens norske ungdommer går på skolen giftet hun seg tidlig, ble gravid som 16 åring og fødte uten hjelp. Barnet døde og Ayantu fikk en fistelskade. Heldigvis ble hun ikke utstøtt av familien. Hun fikk hjelp av det tidligere fistula prosjektet og kjørt til spesialsykehuset i Addis Ababa hvor hun ble operert og ble frisk igjen.

Så ble hun gravid igjen og fulgte rådet om å spørre om hjelp. Hun kom til prosjektet som kjørte henne til et sykehus i god tid før terminen. Hun var sykelig og svak, men kom seg etter hvert. Etter en tidligere fistelskade skal kvinner ikke føde normalt men ta keisersnitt fordi faren for en ny fistelskade er stor.

Ayantu fikk en frisk gutt ved keisersnitt og kunne lykkelig reise tilbake til Agalo.

Ayantu med babyen. Hun er lykkelig over at alt gikk bra til slutt og at hun endelig har en frisk gutt.

FAKTA

Prosjektnummer:

620 466

Prosjektnavn:

**Safe Motherhood
Project**

Prosjektperiode:

2015- 2017

NMS-rådgiver:

Sonja Küspert

Prosjektkoordinator:

Desalegn Asefa

Hovedmål:

Å forebygge fødselsrelaterte skader i Blånildalen. Kvinner som har blitt helbredet for en fistelskade lærer opp til å bli "Safe Motherhood Ambassadors". Mulighet for transport av kvinner med fistelskade.

I mai var jeg med på en strikke kafé på Sjøholt, Sunnmøre. Her traff jeg kvinner som strikker babytepper til gumuz babyer i Blånildalen. Hvis du er interessert i artikkelen kan du finne den enten ved å gå til NMS sine nettsider og så gå til Etiopia eller direkte under linken: <http://www.nms.no/aktuelt-fra-prosjektet/fra-strikkepinner-pa-sunnmore-til-gumuzbabyer-i-blainildalen-article11897-2239.html>.

Gumuz familie har lagt om kostholdet

Intervju: Nigatu Daniel, tekst: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no; foto: Nigatu Daniel

FAKTA

Prosjektnummer:

620 465

Prosjektnavn:

Green Livelihood Program in Western Ethiopia (Green LiP)

Prosjektperiode:

2014-2017

NMS-rådgiver:

Sophie Küspert-Rakotondrainy

Programkoordinator:

Kenesa Michael

Hovedmål:

Å øke matvaresikkerheten på landsbygda og styrke de marginaliserte folkegruppene i lavlandet

Annen informasjon:

Programmet består av 6 prosjektområder: Boji, Gimbi, Agalo, Metekel, Mao Komo Special Woreda og Begi/K'ondala

Abebech Worku (32) er gumuz og bor i Ate Meti landsby i Agalo Meti prosjektområde. Etter å ha deltatt på et kurs med Green LiP har hun forandret sin egen og familiens livsstil.

Abebech - en modig gumuz mor som våger å lage næringsrik mat til familien på tross av tabuer som forbyr visse matvarer

Det er mange skadelige tradisjoner blant gumuz folket. Blant annet har de tabuer rundt mat som ofte betyr forbud mot å spise egg, men også strenge regler for hvilken type kjøtt man kan spise. Det er spesielt kvinner og barn som er utsatt for slike forbud. Dette er uheldig siden kostholdet allerede i utgangspunktet er svært lite variert og spesielt barn trenger næringsstoffene som bl.a. er i egg.

På et kurs holdt av Green LiP i Ate Meti ble Abebech overbevist om at hun ikke trenger å følge de tradisjonelle tabuene og at det vil være bra for dem som familie å spise egg og kjøtt oftere - så ofte som de har råd til.

- Jeg visste ikke hvor viktig disse matvarene var for kroppen. Nå har jeg lært at jeg som kvinne trygt kan spise dette, og jeg har dermed overbevist mannen min og familien min om at det er bra å slutte med tabuene.

Abebech har lagt om kostholdet til familien og jobber nå med å overbevise flere i lokalsamfunnet.

Hittil er jeg den eneste som har tatt et oppgjør med denne skadelige tradisjonen, men jeg snakker mye med naboene mine og inviterer til kvinnetreff der jeg forteller om fordelene med å inkludere egg i kostholdet.

De fleste i Ate Meti vet at Abebech ikke lenger holder seg til mattabuene. Likevel har hun ikke fått negative reaksjoner på valget sitt. Dette i seg selv er en god indikator på at folk likevel lyttet til hva prosjektleder Nigatu Daniel og de andre ansatte i Green LiP hadde å si på kurset.

- Jeg håper og tror at resten av landsbyen vil følge Abebech' eksempel, sier Nigatu. Hun kom selv bort til meg for å fortelle hvor stolt hun er over å ha forandret på denne tradisjonen, og hun er en troverdig talsmann for endrede mattradisjoner i lokalsamfunnet.

Mao Komo kultursenteret på vei

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

“HER skal vi bygge senteret!” sier prosjektleder Zakir Tofik og slår ut med armene for å vise nesten 5000 m³ som Green LiP har fått av kommunen i Tongo i Mao Komo prosjektområdet.

Den desidert største aktiviteten til prosjektet i år er byggingen av et kultursenter for mao og komo folkegruppene. Byggeoppdraget har nå blitt lyst ut, og vi setter i gang så snart som mulig. Arkitekturen er inspirert av lokal byggeteknikk og senteret skal blant annet ha en liten utstillings- og møtesal og plass til kontorer. På taket blir det servering av etiopisk “jebena” kaffe.

Her skal det arrangeres konserter og forestillinger på lokale språk med lokal musikk, vi vil invitere til kurs om språk og kultur både for lokalbefolkningen og andre som trenger kunnskap om dette. Dessuten ønsker vi å ha en utstilling av tradisjonelle redskaper og instrumenter. Senteret skal være et sted hvor mao, komo og andre minoritetsfolk kan komme og føle at deres bakgrunn er verdsatt og verdifull.

Zakir Tofik, leder for Green LiP Mao Komo prosjektområde

Familieforøkelse i Green LiP

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no

Allerede på sin første tur til prosjektområdene måtte Biruk trå til. Her er han fullt konsentrert om å filme et intervju i Begi

Green LiP familien ønsker et nytt medlem velkommen: 25 år gamle Biruk Tamiru!

Foruten å være en usedvanlig trivelig, utadvent og evnerik ung mann er han programmets informasjonsansvarlig. Dette er en spennende og ny stilling der hovedfokuset skal ligge på informasjonsarbeid, nettverking, dokumentasjon og organisering av kurs og arrangementer. Så dersom DU har lyst til å besøke Green LiP vil Biruk ta imot deg og organisere oppholdet. Han har nå også ansvaret for Green LiP e-mail adressen og han gleder seg til å få post! Om ikke alt for lenge vil han kunne svare godt på alle typer spørsmål.

Ta kontakt med Biruk via

green.livelihood.programme@gmail.com

Biruk ble født i Jimma i Vest-Etiopia og vokste opp i Gimbi, men har også bodd lenge i Addis Abeba der han studerte IKT. Han snakker flytende oromo, amharisk og engelsk. Han har god kompetanse i å lage film, så dette har vi allerede begynt å jobbe med. Gled dere! Snart kan dere få se små filmsnutter om Green LiP på YouTube!

I fritiden liker Biruk å være sammen med venner, surfe på internett og lese bøker. Han liker også å engasjere seg i nærmiljøet og delta på dugnader og i annet frivillig arbeid.

Vi ønsker Biruk velkommen til programmet og gleder oss til samarbeidet!

Ferske grønnsaker i tørketida og geiter til kvinner

Tekst: Sonja Küspert, sak@nms.no, foto: Kanesa Michael

FAKTA

Prosjektnummer:

620 464

Prosjektnavn:

Mao Komo utviklings-prosjekt

Prosjektperiode:

2013–2015

Prosjektleder:

Kanesa Michael

Prosjekttrådgiver

Sonja Küspert

Hovedmål:

Å hjelpe de marginaliserte folkegruppene Mao og Komo vest for Begi til sosial og økonomisk utvikling.

Bilder viser vanningskanalen i Kesser, hvor bøndene jobbet hardt for å kunne høste grønnsaker til familien.

Det er vanskelig å få tak i ferske grønnsaker i tørketida i mange områder i Etiopia. Det regner ikke i månedsvis og jorda tørker ut. Prosjektet har jobbet med problemet og ved bruk av naturlige midler klarte de å vanne åkrer hvor det vanligvis ikke kan dyrkes noe i den tida og hvor bøndene nå kunne høste grønnsaker som tomater, kål, rødbeter og løk.

Disse forbedrer kostholdet for hele familien betraktelig og det reduserer tida hvor mange sliter med å ha nok mat og ikke kan spise seg mette.

Her kommer prosjektkoordinatoren Bekama (grønn t-skjorte) med geiter til 20 utvalgte kvinner, 5 fra hver av de 4 landsbyene prosjektet jobber i. Geiter trives i det varme miljøet i lavlandet og kan ernære seg av nesten alt som vokser. Dermed er sjansen stor for at de vil klare seg og formere seg. Killingene kan selges etter hvert. Noen av kvinnene får dermed for første gang i livet mulighet til å tjene sine egne penger som de selv kan rå over. Det gir dem ikke bare mulighet til å bruke penger etter eget behov, men fører også til at statusen deres blir bedre. I tillegg jobber prosjektet med å styrke kvinners stilling i samfunnet. Landsbybefolkningen har spesielle møter hvor slike "gender" temaer blir diskutert.

Prosjektet styrker også en tradisjon som innebærer at menn og kvinner fra forskjellige familier jobber sammen og hjelper hverandre med de gjøremål de har f.eks. i landbruket. Dette styrker samholdet og fører til et bra miljø innad i landsbyen.

Ungdommene i Kamashi er stolte over biblioteket ved ungdomssenteret. Dørene er åpne for dem hver dag til enhver tid, og de kan komme og gå som de vil. Hver dag kommer rundt 15 til 20 ungdommer for å lese eller gjøre lekser. Ni av dem har fortalt hva de synes.

Zegeye Belew (19): Jeg er veldig glad for å ha ungdomssenteret for da kan jeg være her etter skolen og lese bøker. Som oftest er jeg sammen med vennene mine – vi har blitt en fin gjeng selv om vi har ulike bakgrunn.

Elsai Tesfane (15): Det som gjør meg veldig glad er at jeg kan ta bøker med hjem og levere dem tilbake etter to dager. På skolen har vi også noen bøker, men dem kan jeg ikke ta med hjem. Jeg elsker å lese!

Jiregna Abera (15): Jeg gleder meg alltid til jeg har fri for da kan jeg gå til biblioteket. Jeg liker så godt å lese romaner, men det er nesten ingen her. Jeg synes vi bør få flere.

Endalk Tage (17): Jeg har ingen bøker, og på skolen har vi kun skolebøker. Dessuten er det alt for få. Da vi fikk biblioteket her ved ungdomssenteret ble jeg veldig glad fordi jeg kan låne bøker med hjem. Når jeg får muligheten kan jeg bare sitte og lese hele tiden, men ofte kan jeg ikke gjøre det fordi jeg må hjelpe familien min med husarbeid.

Ayana Geneti (14): Jeg er alltid så utålmodig når jeg begynner å lese en bok fordi jeg vil vite alt som står i den. Men jeg liker også å gjøre andre ting her på biblioteket som å legge puslespill, tegne eller bare se på bilder i bøkene. Vi trenger flere bøker her, spesielt barnebøker på engelsk. Vi har nok skolebøker og ordbøker, men fargerike, spennende bøker har vi ikke nok av.

Beganda Frissa (17): Jeg skulle ønske vi hadde flere bøker med historier og ikke bare skolebøker. Jeg vil gjerne bli bedre i engelsk og samtidig kjenne på gleden av å lese! Biblioteket gir meg også muligheten til å være sammen med vennene mine og ha det gøy. Vi er så lykkelige!

Bameta Haile (15): Vi har ikke nok bøker på skolen, så jeg drar ofte hit for å gjøre lekser. Det er også så stille og rolig her. Før jeg drar hjem velger jeg ut ei bok som jeg kan lese hjemme.

Bagedar Klakoya (15): Biblioteket hjelper meg veldig mye med skolearbeid. Jeg lærer mange ting når jeg leser og ser på bilder i bøker. Dette åpner øynene mine for nye ting som jeg ikke kjenner fra før.

Biblioteket ved ungdomssenteret blir høyt verdsatt blant ungdommene, men vi har alt for få bøker. Vi tar gjerne imot brukte bøker på engelsk – gjerne skjønnlitteratur for barn og ungdom. Ta gjerne kontakt med meg på e-post for å avtale transportmuligheten ut til Etiopia!

FAKTA

Prosjektnummer:

720 694

Prosjektnavn:

Kamashi Capacity Building Project (KCBP)

Prosjektperiode:

2014-2016

NMS-rådgiver:

Mparany Rakotondrainy

Prosjektansvarlig:

Obsa Raga

Hovedmål:

Styrking av samarbeidet og gjennomføring av ulike kurs ved Kamashi Youth Centre

WEWEP—startskuddet har gått for andre gang!

Tekst og foto: Marit Breen, mbr@nms.no

FAKTA

Prosjektnummer :

720 633

Prosjektnavn :

Western Ethiopia Women
Empowerment Program
(WEWEP)

(Kvinneres posisjon i kirke
og samfunn)

Prosjektperiode :

2012-2014

NMS-rådgiver :

Marit Breen

Programleder

Jeritu Berhanu

Hovedmål :

Fremme kvinners rettigheter
i kirke og i samfunn

Programmet består av
prosjekter i disse syndene:

Western Synod,
Begi Gidami Synod
Gimbi Jorgo Synod
Birbir Dilla Synod
Abay Dabus Synod
Central Gibe Synod

WEWEP er nå endelig godt i gang med sin andre tre års fase med støtte fra NMS/Digni. I April hadde vi åpnings workshopen med alle synodeledere, prosjektledere og regnskapsførere som er involvert i arbeidet i hver av de seks synodene. Nytt for denne fasen er at området i Blånil-dalen (Abbay Valley) er innlemmet spesielt i noen av aktivitetene. WEWEP spiller en rolle i opprettelsen av en egen selvstendig synode i dette området – med fokus på kvinne departementet. Ett av WEWEP sine stipend for kvinner til høyere utdanning går også til dette området.

Det meste av arbeidet til WEWEP fortsetter som i første fase, men vi har et enda tydeligere fokus på å styrke kvinne departementet i denne perioden. Det er viktig å tenke langsiktig rundt arbeid med "gender" og myndiggjøring av kvinner. Arbeidet er lite bærekraftig dersom departementene som skal ta ledelsen på dette arbeidet i synodene ikke fungerer. Menn, og kvinner med minoritetsbakgrunn skal også involveres i større grad, slik at vi ikke risikerer å skape konflikter mellom kjønn eller på tvers av etniske grenser. I Guds rike trenger vi å jobbe sammen som team, noe som også ble understreket i løpet av dagene vi var sammen.

Myndiggjøring av kvinner er et krevende arbeid. Man jobber aldri kun med "en kvinne", men også med alle de tilhørende sosiale kategoriene hun er en del av i sitt samfunn; *hun er enten fattig eller rik, ung eller voksen, gift eller ugift, av minoritetsbakgrunn eller ikke, syk eller frisk, omskåret eller ikke, i arbeid eller ikke, lese- og skrivekyndig eller ikke....* Det er umulig å fokusere på alt. Noen valg er tatt, som for eksempel at fattige kvinner skal prioriteres i enkelte aktiviteter. Men det er først og fremst kirken selv som må jobbe med å få "sine kvinner" opp og fram, og sette deres liv og prioriteringer på sin agenda. Derfor fokuserer vi også på å bygge kompetanse på "gender" slik at kirkens folk innser viktigheten av å inkludere kvinner; at menn og kvinner er skapt til å jobbe sammen, at kvinner har samme rettigheter som menn fordi de også er skapt i Guds bilde, at kvinner har noe viktig å bidra med og må anerkjennes som likestilte samfunnsborgere og kirkemedlemmer.

Vi håper disse kommende årene med WEWEP vil bidra til å skape samarbeid – og bygge broer mellom ulike sosiale kategorier i kirken og samfunnet, og der fellesnevneren er å styrke kvinners posisjon i kirke og samfunn!

Teambuilding på åpningsworkshop.

Nytt blod i staben!

Tekst og foto: Marit Breen, mbr@nms.no

Netsanet Getatchew er 30 år, gift og har en sønn på 9 år. Hun har lang erfaring med å jobbe med kvinner og sosialt arbeid – en perfekt dame inn i WEWEP staben! Hun skal jobbe på Koordineringskontoret i Boji i nært samarbeid med lederen for programmet, Jeritu Berhanu.

Netsanet kommer fra Green LiP der hun hovedsakelig har jobbet med låne – og sparegrupper på grasrot nivå. Tidligere har hun jobbet innenfor ulike DASSC prosjekt med fokus på jordbruk og landsbyutvikling. Hun forteller entusiastisk om tiden hun hadde i Agalo hvor hun bodde og jobbet blant Gumuz folket. Det var noen spennende år for en "oromo høylandsjente" der hun ble utfordret i møte med nytt språk, kultur og tradisjoner; *"De var enormt gjestfrie, åpne og frimodige, og jeg liker måten de omgås hverandre. Jeg har tatt med meg mange gode erfaringer og opplevelser fra denne tiden"*.

Netsanet ser fram til å ta med seg sin kunnskap og erfaring inn i arbeidet med kvinner i WEWEP. Hennes stilling er som Koordinator for sosialt arbeid med fokus på programarbeidet som omfatter selvhjelpsgruppene og økonomisk myndiggjøring av kvinner. Siden WEWEP vil fokusere på minoritetskvinner i denne fasen passer hennes bakgrunn perfekt for arbeidet. Vi gleder oss over at hun er en del av WEWEP staben!

Netsanet og Jeritu er klare for samarbeid! Jeritu ser også fram til å utvide staben på WEWEPs koordineringskontor.

Team Etiopia kommer til Kamashi

Tekst : Mparany Rakotondrainy, mpr@nms.no og Team Etiopia; foto: Team Etiopia

Fra 29. juni til 17. juli vil NMS Etiopia ta imot fire ivrige ungdommer fra NMS U som kaller seg "Team Etiopia". I sentrum for besøket deres er arrangementet "Summer Together" fra 6. til 10. juli ved Kamashi Ungdomssenter hvor ungdommer fra Kamashi og omegn kommer til å ha mange ulike aktiviteter, spill og samvær.

Gjennom utvekslingen vil ungdommene få muligheten til å dele erfaringer og talenter, og lære av hverandre. Vi er sikre på at dette vil utvide horisonten til ungdommene fra Kamashi og at de fra Norge vil få et nytt perspektiv på livet.

Vi ved ungdomssenteret gleder oss veldig til å få besøk og ønsker team Etiopia velkommen!

Besøk vår facebook side ved å søke på Kamashi Youth Centre og følg med på ungdommene og "Summer Together".

Dette er Team Etiopia 2015

Henriette Saga

Mitt navn er Henriette Marie Saga og jeg er heldig til å kunne være med på Team til Etiopia. For tiden studerer jeg på universitetet i Kristiansand der jeg tar bachelor i historie. Jeg er også med i NMSU sitt regionråd her i Sør. Da jeg fikk dette tilbudet om å bli med på teamet var det ikke noen spørsmål eller tvil. For meg er dette en stor mulighet

til å bli mer kjent med NMSU sitt arbeid og hva det går ut på. Jeg er veldig interessert i andre kulturer så jeg gleder meg veldig mye til å kunne oppleve en helt ny kultur og møte nye mennesker med deres regler og levevaner.

Gjennom mitt forhold til misjonsselskapet har jeg siden som barn hørt om misjonærens opplevelser i landene de har vært stasjonert. Så for meg betyr det mye å kunne være der og oppleve selv og kan selv videreføre mine opplevelser.

Anders Emil Kaldhol

Eg heiter Anders Emil Kaldhol, eg er 21 år gamal og kjem frå Ulsteinvik, NMS region Møre. Eg har det siste skuleåret studert religion på NLA Høgskolen i Bergen. Ser fram til ein spennande tur, til å bli kjent med teamet og ungdom i Etiopia! Eg gler meg til å sjå NMS sitt arbeid, og å delta på leiren på ungdomssenteret!

Miriam Valle Landmark

Mitt navn er Miriam Valle Landmark, og jeg er snart 21 år. Jeg kommer fra Hommersåk, men bor nå i Kristiansand og studerer ved universitetet i Agder til å bli grunnskolelærer. Utenom å jobbe på Color Line i sommer er jeg så heldig å få være med på team-tur til Etiopia! Jeg bodde i Estland som ettåring i fjor, og det å bli kjent med en ny kultur og drive med

misjon der ga mersmak! Jeg tror vi får noen spennende, morsomme og opplevelsesrike uker i Etiopia! Jeg gleder meg til å få et innblikk i enda en ny kultur, bli kjent med nye mennesker, jobbe sammen i team, og forhåpentligvis være med på å bety en forskjell!

Lisa Håland

Jeg heter Lisa Håland og er utdannet lektor i musikk! Jeg jobber som utøvende musiker og som lærer, både ved barneskole, kulturskole og ved universitetet! For 2 år siden bodde jeg i Estland og jobbet som ettåring der! Dette gav mersmak og jeg søkte derfor på Team Etiopia! Jeg gleder meg masse til å reise. Og selv om jeg muligens kan lære

barn og unge i Etiopia litt engelsk og musikk, tror jeg de lærer meg utrolig mye mer! Om menneskelighet, kultur, verdighet, enkelhet, verdier... Jeg gleder meg masse til turen og jeg vet at jeg kommer til å ha bagasjen full av historier og erfaringer når jeg kommer hjem! Du hører nok fra meg!

BE FOR...

- ... at folk som må flytte pga. dammen vil klare seg bra på de nye stedene de kommer til å bo;
- ... Sudi, Hika og alle andre som får muligheten til å studere;
- ... at bøkene på mao og komo språkene vil gir brukerne stolthet over deres kultur og større verdighet;
- ... at flere og flere vil fri seg fra mattabuene som fører til mangel- og feilernæring;
- ... mao komo kultursenteret og at prosjektet vil lykkes med å skape et sted hvor minoritetsbefolkningen vil føle seg velkommen og der deres bakgrunn blir verdsatt;
- ... at Biruk blir godt tatt imot i Green LiP staben og kan berike programmet med sin kunnskap;
- ... at flere ungdommer finner veien til biblioteket ved Kamashi ungdomssenter—både for å studere og for å oppleve gleden ved å lese gode bøker;
- ... at WEWEP endelig finner en dyktig regnskapsfører;
- ... at Netsanet vil finne seg godt til rette i sin nye jobb og bruke erfaringen sin til nytte for staben og kvinnene i menighetene;
- ... at "Do no harm" workshopen vil hjelpe dem som deltok til å håndtere konfliktsituasjoner på en bedre måte og jobbe videre med dette viktige temaet.

Møt Talila Teferi – vår nye sjåfør!

Tekst og foto: Marit Breen, mbr@nms.no

Talila er 28 år gammel, gift og snart pappa for første gang! Han kommer fra Gimbi og er godt kjent med områdene som NMS Etiopia jobber i. Med sine ni år som sjåfør bak seg, og fire av disse i Green Lip, er han særdeles godt rustet for jobben. Talila er ung og kreativ og vant med å ta i et tak når det trengs – noe som er enormt verdifullt for oss når vi er på reise. Man vet aldri hva som kan oppstå langs landeveiene i Etiopia, og da er det trygt å ha noen som møter utfordringer på en positiv måte og som er løsningsorientert.

Med Talila er NMS Etiopia bilparken i trygge hender. Rett som det er finner vi han med hodet ned i en motor, eller han shiner opp bilen innen ifra. Kommer du på besøk til oss får du gleden av å ble møtt av han på flyplassen og sitte trygt i passasjersele på tur i felt.

”Do No Harm”

Tekst : Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no; foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

”Do No Harm” - gjengen fra flere land i Afrika, Midtøsten og Europa, samlet i Addis Abeba 15.—18. april 2015

Fire dager i april var 27 mennesker med 8 ulike nasjonaliteter samlet til et spennende og lærerikt kurs om ”Do No Harm”. Dette handler om å planlegge og gjennomføre nødhjelps- og utviklingsarbeid slik at man i stedet for å forsterke konflikter heller skal prøve å hjelpe lokalbefolkningen til å unngå vold og løse konflikter og selv ta opp problemene som ligger bak striden.

Kursholderne Jacinta og Desteo fra henholdsvis Kenya og Uganda hjalp oss til å analysere våre egne prosjekter og programmer. Gjennom gruppearbeid, diskusjoner og skuespill lærte vi å se hvordan vi i noen situasjoner i beste hensikt kan gjøre konflikter verre ved å støtte for eksempel bare én etnisk gruppe eller inkludere kun kvinner i likestillingsarbeid i stedet for begge kjønn. Selv om det i våre prosjekter i Etiopia ikke er krig jobber vi i områder der det kan være til dels voldelige konflikter om for eksempel jordressurser. Høylandsbefolkningen kommer lengre og lengre ned til lavlandet på let etter fruktbare områder, og lavlandsbefolkningen ønsker å forsvare ressursene sine. Her kan i utgangspunktet økonomisk konkurranse lett få etniske eller religiøse undertoner. Hvordan kan prosjektene våre reagere i en slik situasjon?

”Do No Harm” er svært relevant for oss og en god mulighet til å se arbeidet vårt med ”nye briller”. Kurset har gjort oss mer oppmerksom på religiøse, etniske og geografiske konflikter og spenninger mellom menn og kvinner som vi møter i det daglige arbeidet. Vi har fått mersmak og ønsker å jobbe videre med dette internt. Planen vår er å lage en strategi for hvordan vi kan inkludere ”Do No Harm” prinsippene i alle våre prosjekter.

Kurset ble arrangert gjennom norsk økumensk fredsplattform. Fra NMS deltok Marit, Sophie, Mparany og Klaus-Christian i tillegg til 8 lokale prosjektmedarbeidere fra Green LiP, WEWEP og fra prosjektene rundt Kamashi. I tillegg kom det etiopiske og kenyanske kollegaer fra prosjekter støttet av NLM, en Caritas medarbeider fra Zambia og tre kolleger fra Jerusalem som er tilknyttet frikirken. Det var en svært fargerik og mangfoldig gjeng som delte mange gode og lærerike erfaringer med hverandre. Så i tillegg til den faglige lærdommen gav kurset oss også nye vennskap på tvers av land og kontinenter!

Bruk den nye Internett-siden om NMS Etiopia!

Tekst og foto: Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no

NMS Etiopia teamet (f.v. Mparany, Klaus-Christian, Sonja, Sophie og Marit) er stolte over sin nye Internett-side om NMS Etiopia som gir mye god og nyttig informasjon - og er en glimrende mulighet for å gi en målrettet gave.

Den 3. juni kom det en artikkel på nettsiden til NMS med følgende tittel: **NMS Etiopia - nå selv ansvarlig for nettinformasjon**. Teamet til NMS Etiopia har nå ansvaret for egen avdeling ved NMS sin nettside og lagt ut mange nye artikler om Etiopia.

Oppbyggingen av siden <http://www.nms.no/etiopia> er identisk med sidene fra de andre feltene, med oppdaterte prosjektbeskrivelser i sentrum og informasjon om land og folk på sidene. Prosjektbeskrivelsene er utvidet, og det har blitt lagt til mye informasjon om Etiopia og om partnerne. Dessuten kan det lastes ned kart som ikke finnes andre steder.

Bruk Siden til å gi en gave!

På NMS Etiopia siden står prosjektbeskrivelsene i sentrum. Hver tittel kan omfatte flere prosjekter - som **Landsbyutvikling** som dekker **Green LiP** og **Mao Komo Community Development**, og **Bygg lederskap og organisasjon** som omfatter 3 prosjekter.

Bygg lederskap og organisasjon

Prosjektnummer
720613

Kunnskap er et gode. Et gode som lever videre selv om NMS-prosjekt avsluttes. Derfor investerer vi i nettopp dette. Kunnskap skaper levedyktige organisasjoner.

► Aktuelt fra prosjektet ► Bygging-prosjekter ► Kontaktadresser

Gi med avtalegiro ►

Gi en gave nå ►

Hittil i år: 4000 av 548000 kr

BIDRA TIL BYGGING AV BÆREKRAFTIGE STRUKTURER I BLÅNILDALEN OG I BEGI!

På alle sidene med prosjektbeskrivelser, som for eksempel den til **Bygg lederskap og organisasjon** (i bildet til venstre) ser vi 2 gule knapper: **Gi med avtalegiro** og **Gi en gave nå**. Disse knappene gjør det enkelt å gi gaver til et spesielt prosjekt/en rekke prosjekter eller å bli fast giver. Velger vi **Gi en gave nå** kommer det et enkelt bilde hvor vi kan velge et passende beløp og betalingsmåten. Så taster vi kortnummeret og betaler. Ferdig.

ikke minst alle trofaste lesere av Ny Blomst—kjenner for eksempel til arbeidet ved **ungdomssenteret i Kamashi**. De vet også at det jobbes med opprettelse av **ny synode i Blånildalen** (Abay Valley Synod) og med **ledertrening ved Begi Gidami Synoden**. Men når vi ser opp på den grå knappen til høyre ser vi den triste sannheten: NMS trenger 548 000 kroner i øremerkete gaver i 2015 for å støtte disse prosjektene. Per 1. juni - etter at 5 måneder eller 41,6 % av året er omme - var det kommet inn hele 4000 kroner til disse tre prosjektene - dvs. kun 7,3 % av det som trengs i år.

Bygg lederskap og organisasjon er NMS Etiopia sitt stebarn når det gjelder givere og gaver. Alle som følger med i NMS sitt arbeid i Etiopia - og Det er dessverre ganske typisk. Kapasitetsbyggingsprosjekter er mest etterspurt av kirken — og "selger" dårligst blant giverne. Det er ikke enkelt å reklamere for disse prosjektene. Derfor er det viktig å fremheve det utmerkete arbeidet som gjøres innen programmet Bygging og be om faste givere og øremerkete gaver. Bruk siden til å støtte **Bygg lederskap og organisasjon!**

"Ny blomst" er et nyhetsmagasin fra NMS Etiopia som utgis fire ganger i året. Det blir sendt ut til givere, samarbeidspartnere og andre interesserte. Dersom du ikke ønsker å stå på lista, har kommentarer og tilbakemeldinger eller vet om noen som kunne være interessert i å motta bladet, kan du skrive mail til Klaus-Christian Küspert, kck@nms.no, Sonja Küspert, sak@nms.no, Marit Breen, mbr@nms.no, Sophie Küspert-Rakotondrainy, skr@nms.no eller Mparany Rakotondrainy, mpr@nms.no eller vår redaksjonsadresse nmsethio@gmail.com.

Ny Blomst kan leses på NMS sine nettsider:

www.nms.no,

Klikk på → NMS i verden, så på → Etiopia. Der finner du alle **Ny Blomst**

KALENDER

- 15.—18.4.: "Do No Harm" workshop i samarbeid med Norsk Fredsplattform
- 4.5.: Strikke kafé på Sjøholt, Sunnmøre, hvor Sonja traff kvinner fra "Knitting for Safe Motherhood"
- 24.5.: Parlamentsvalg i Etiopia
- 2.—5.6.: Marit og Jeritu i Nairobi: Trening i programmet "Den barmhjertige Samaritan" i regi av Bibelselskapet
- 29.6.—17.7.: NMS-U Team i Etiopia — 6.-10.7.: "Summer Together" ved ungdomssenteret i Kamashi
- 10.—14.8.: Marit og Sonja deltar på sommerkurs i Stavanger
- 1.—5.9.: EECMY Joint Language School holder Cross Cultural Training ved ungdomssenteret i Kamashi
- 4.-18.9.: Marit og Sophie deltar ved "Do No - Training for Trainer's" i Kampala, Uganda;
- 21.—25.9.: Disippeltrening med Rivo Razakandriana, NMS EM, ved ungdomssenteret i Kamashi

Arbeidsintensive og resultatorienterte dager

Tekst og foto: Sonja Küspert, sak@nms.no

Av og til er det godt å komme seg ut av kontoret; det er lettere å diskutere tunge saker i deilige omgivelser!

Vekk fra alle forstyrrelser og på et fint sted hadde hele NMS staben i februar 3 arbeidsintensive dager som resulterte i et sammensveiset team og gode resultater.

18.—20. februar dro vi 5 misjonærene sammen med vår regnskapsfører Worknesh og vår kontormedarbeider Yadesa til Negash Lodge i Wolliso for å jobbe grundig med Etiopia håndboka, gjennomføre personlighetstesten enneagrammet og ha viktige diskusjoner rundt våre arbeidsinstrukser og arbeidsbeskrivelser.

Noen aktiviteter hadde hver gruppe for seg, mens vi på siste dagen hadde et fellesmøte som resulterte i konkrete administrative vedtak.

Ved arbeidet med "enneagrammet" lærte vi mer om oss selv og om kollegene. Noen resultater var som forventet, andre heller overraskende. Håndboka for NMS Etiopia trenger grundig revisjon etter 5 år og skal i fremtiden være på engelsk for å kunne brukes av alle.

Hvem er NMS-Etiopia?

Klaus-Christian Küspert, representant

Sonja Küspert, rådgiver

Marit Breen, rådgiver, vise-representant

Sophie Küspert-Rakotondrainy, rådgiver

Mparany Rakotondrainy, rådgiver

Dersom du ønsker å støtte NMS, kan du sette inn penge på vår gavekonto:

8220 02 85030.

Ønsker du å støtte et spesielt prosjekt, kan du gå inn på nettsiden:

www.nms.no/prosjekter

og finne "ditt" prosjekt!